

Odessa). In 1951 werd op een congres in Leningrad dat gewijd was aan de bestrijding van de baringspijn en waaraan obstetrici, neurologen, psychiaters en physiologen deelnamen, de methode van de zg. psychoprophylaxis van de baringspijn als een bruikbaar middel aanvaard — ook al was men het over de theoretische achtergrond lang niet eens — en nog in datzelfde jaar werd de methode verplicht gesteld voor alle kraamklinieken van de Sovjet-Unie (STETRICUS 1955; DE LEEUWE en TOUW-ZONDERVAN 1957). De Franse arts LAMAZE heeft deze methode, die hij op een studiereis in de Sovjet-Unie had leren kennen, in Parijs met succes in zijn kliniek toegepast, en hierover in 1952 gepubliceerd. Sindsdien is vooral in Frankrijk, Spanje en Italië een omvangrijke literatuur over deze „psychoprophylactische” of „Russische” methode-Welwowski ontstaan. In Engeland, Amerika, Scandinavië en Nederland was voordien al veel aandacht geschonken aan een soortgelijke methode, waaraan terecht de naam van G. D. READ verbonden was, maar die ook als „natural childbirth”, „pijnloze bevalling” enz. werd aangeduid (VAN EPS 1954; KLOOSTERMAN 1956; MÉLOTTE-ATHMER 1957).

De verschillen tussen de „methode-Read” en de „methode-Welwowski” zijn niet groter dan die tussen de verschillende wijzigingen van elk dezer methodes afzonderlijk.

Literatuur: EPS, L. W. ST. VAN (1954) *Over de baringspijn*. Amsterdam, Parijs. — KLOOSTERMAN, G. J. (1956) *Ned. T. Geneesk.* 100, 96. — LEEUWE, J. DE en J. TOUW-ZONDERVAN (1957) *De psycho-prophylactische methode tot pijnloze baring*. Stafleu, Leiden. — MÉLOTTE-ATHMER, A. W. M. (1958) *Pijnloze bevalling*. Dekker en van de Vegt, Utrecht, Nijmegen. — STETRICUS, O. B. (1955) *Kinderen krijgen zonder pijn*. Pegasus, Amsterdam.

INVLOED VAN MELK OP DE CALCIUMSPIEGEL

Vraag No. 22. Indien melk de calciumspiegel in het serum doet dalen, wat moet er dan aan worden toegevoegd om dit bezwaar op te heffen? De gebruikelijke kindervoedingen bevatten naast melk: water, bloem en suiker, benevens vitamines. Zijn deze toevoegingen voldoende, en heeft het water nog betekenis voor de resorptie van bepaalde ionen? En citroenzuur?

2. Hoe komt het, dat melk bij een zuigeling de calciumspiegel doet dalen, maar in grote hoeveelheden bij volwassenen een verhoogde calciumspiegel veroorzaakt?

Antwoord. Ondanks het vele werk dat erover is verricht, is de betekenis van vitamine-D in de calcium- en fosfaathuishouding nog steeds niet geheel duidelijk. De hoofdzaken zijn echter wel bij benadering bekend. Vitamine-D is nodig voor: 1. de normale resorptie van calcium in de darm en 2. voor een normale regulatie van de terugresorptie van fosfaten en aminozuren door de tubuluscellen van de nier. Bestaat er gebrek aan vitamine-D, dan is de tubuluscel niet in staat, al het fosfaat uit het glomerulusfiltrat terug te resorberen. Bij een voeding die niet overmatig veel fosfaat bevat, verliest het lichaam te veel fosfaat en daalt de PO_4 -spiegel in het bloed. Tezelfdertijd is echter de maximale uitscheiding van fosfaat door de nier waar-

schijnlijk beperkt, zodat bij een belasting met veel fosfaat bv. door overmatige koemelkvoeding de fosfaatspiegel van het bloed juist sterk stijgt.

In de derde plaats is er een rechtstreekse werking van vitamine-D op het vastleggen van calcium en fosfaat in het skelet. Hierbij heeft het in het lichaam gevormde citroenzuur een nog onbegrepen betekenis. Gebrek aan vitamine-D belemmert de afzetting van calciumfosfaat in het bot. Anderzijds bemoeilijkt gebrek aan vitamine-D ook het snel mobiliseren van calcium uit het bot als de calciumspiegel daalt. Vandaar dat de calciumspiegel een sterke neiging tot dalen toont, als door fosfaatoverbelasting, bv. door overmatig gebruik van koemelk bij een rachitis-kind de fosfaatspiegel stijgt. Normaal voedsel, dat het normale mengsel melk, water, meel, suiker en vitamine-D bevat, geeft bij het normale kind zeker geen aanleiding tot rachitis. Heeft het kind eenmaal tetanie, dan geve men grote hoeveelheden vitamine-D en in de eerste dagen een niet te fosfaatrijke voeding.

De beantwoording van de tweede vraag is hiermee gegeven. Grotere hoeveelheden melk kunnen bij het kind de calciumspiegel doen dalen als gevolg van een stijging van de fosfaatspiegel, doch alleen onder omstandigheden van een gebrek aan vitamine-D. Krijgt het kind ruim voldoende vitamine-D, dan zal bij het kind evenals bij de volwassene de calciumspiegel van het bloed bij het geven van grotere hoeveelheden melk eer stijgen dan dalen.

IRGAPYRIN

Vraag No. 23. Wat zijn de indicaties voor het gebruik van Irgapyrin? Zijn er bijwerkingen of zelfs gevaren van te vrezzen? Is er, zoals ik bij geruchte vernam, een bepaalde naald, om Irgapyrin in te spuiten?

Antwoord. Irgapyrin moet gerekend worden tot de geneesmiddelen die een grote kans op bijwerkingen geven. Uit een artikel van MEYLER (1955) blijkt duidelijk, dat er aan dit middel ernstige bezwaren verbonden zijn. Het inspuiten van Irgapyrin wegens reumatische klachten achten wij niet verantwoord.

Een bepaalde naald waarmee dit middel moet worden ingespoten, bestaat er niet.

De beste wijze om bijwerkingen van Irgapyrin tegen te gaan, is, het middel niet te gebruiken, althans bij reuma. Bij kwaadaardige gezwellen met veel pijn kan Irgapyrin echter met succes worden aangewend. Het heeft een goede pijnstillende werking, en de zieken voelen zich prettiger dan bij het gebruik van narcotica.

Literatuur: MEYLER, L. (1955) *Ned. T. Geneesk.* 99, 2085.

BRIEFWISSELING

CHLOORHEXIDINE (HIBITANE)

Wij werden door enige goede lezers opmerkzaam gemaakt op een storende fout in het antwoord op Vraag 16 in no. 6 van 7 februari jl. Hierin staat, op bl. 289, 1e kolom, 17e regel van boven „hexachlorofeen (Hibitane)”. Dit moet echter zijn „chlorhexidine (Hibitane)”.

Amsterdam, 13 februari 1959

REDACTIE